

HAJDUDOROGI UJSÁG

TÁRSADALMI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Ujszám: Egész évre 6 K. — I. Földm.: Egész évre . . . 8 K. Fél évre . . . 3 — Fél évre . . . 4 * Negyedévre 1 * 50 * Negyedévre . . . 2 * Egyes száma ára 6 fillér.		Felelős szerkesztő: BALOGNY LÁSZLÓ	Főszerkesztő: Dr. SZERVÁNSZKY IMRE	Feljelenik hetenként vasárnap reggel. A lap szellemi részét illető mindenemű közleményt a szerkesztőséghez, hirdetésekét és a lap székföldestére vonatkozó megkereséseket a kiadóhivatalhoz kell küldeni. Kézíratot nem adunk vissza.
		Kiadótulajdonos: HOROVITZ J. GYULA		

A dorogi püspökség ügye.

Miután a magyar görög katolikusok ismételt kérelme folytán a püspökség ügye oly előrehaladt állapotban van, hogy annak megvalósulása a lehető legrövidebb idő alatt várható. S amint általunk kéretett, Hajdudorogon lesz felállítva.

Nekünk tehát most csak türelemmel kellene bevárnunk azt az időpontot, midőn ez a kérdés teljesen megoldva befejezést nyerend.

De mint minden nagyobb fontosságú ügy elintézése elé az érdekeltek a legnagyobb igazgatottsággal és féltő bizakodással szoktak tekinteni, úgy érthető hogy városunk lakosságában az igazgatottság eléggé nagy és félelem fogja el minden legcsekélyebb, úgyünk kedvező elintézését nehezíteni látszó hirre.

Mint hogy a székhely kérdésben oly hírek keltek szárnyra, hogy Hajdudorog mellőzésével Debrecen, vagy Nyíregyháza városa leend a püspöki székhely s így Hajdudorog régi álma, vágyódása és küzdelme gyümölcset, a püspöki székhelyet nem mi fogjuk megkapni, a lakosság igazgatottsága a legnagyobb mértékben és leverő fájdalommal érzésben nyilvánult meg.

Hogy tehát ebben a tekintetben a kedélyeket lehetőleg megnyugtassam, szükségesnek tartom az érdekeltek tudomására hozni, miszerint szerzett értesílésem az, hogy a püspökség ügye rövid időn belül eldől és a székhely nem Debrecen, nem Nyíregyháza, hanem igenis Hajdudorog leend, mert az intőző körök Hajdudorog jogos, igazságos álláspontját és áldozatkészségét méltányolván, mellettünk döntöttek.

Az igaz, hogy több oldalról és többféleképpen Debrecen, majd Nyíregyháza székhely elsőbbsége és jogosultsága is lett hangoztatva, de a mérleg mégis csak a mi javunkra döntött.

Mert felismertettél az, hogy csakugyan Hajdudorog mellett szól a történelmi múlt, a félszázados soha nem lankadó küzdelem és kitartás s a magyar görög katolikusok legnagyobb lélekszáma.

Dorog mellett szól, az itt már majdnem 40 év óta fennálló püspöki közhely-nökség s az ezért tett áldozat.

Dorog mellett szól a legújabbban városunk képviselőtestülete által egyhangu-

lalkesedéssel meghozott határozatában felajánlott igen szép és nagy áldozat. És Dorog mellett szól az is, hogy a nagy ref. Debrecen, valamint a nagy lutheránus Nyíregyháza, melyek közül az első református, a másik pedig a lutheránus hívők püspöki székhelye lévén, nagyon helyes és érthető okokból nem rajong és nem is rajonghat egy kath. püspökségért.

Megvagyok róla győződve és tudomásával bírok annak, hogy mindkét város református és lutheránus intelligens lakossága, amidőn a legnagyobb és hazafias örömmel támogat bennünket a mi törekvéseinkben: nem fog ellenünk irtó hadjáratot indítani s nem fog reánk az anyagi áldozatok hozatalával felüllicitálni, hanem ha kell, ők fognak bennünket támogatni.

Ezen két városban — az én szerzett tudomásom szerint — nagyon elenyésző csekély azon egyéneknek száma, kik a magyar gör. katolikus püspökség székhelyét el kívánják tőlünk hódítani.

Mint hogy időközben illetékes helyeken Hajdudorog ellen egy erkölcsi, mint anyagi, sőt talán történelmi jogosultság szempontjából is kifogások emeltek s mint hogy ezen kifogások ma már kizűdömszerűk is lettek, erre nézve azon felvilágosítással szolgálhatok, hogy bár ilyenek emeltek el- lenük, de az illetékes körök az ellenkező- ről felvilágosítva és meggyőzve lettek.

Hogy honnan eredtek és melyek voltak azok a vádak, melyek ellenük fel- hozhattak, azokat én szelőlőzni nem kívánom és nem is fogom, mivel azok igazán és valóban kicsinyesek és nevelésesek, úgy, hogy ilyenek majdnem minden város ellen felhozhatók lehetnének.

Csak röviden óhajtom ismertetni a száraz tényit, még pedig először aképpen, hogy történelmi jogunkat és igazságunkat kétségbe ne vonhassa senki.

Mindenki előtt ismeretes, hogy ez ügyben a küzdelmet már az 1863 ik évben Hajdudorog város képviselőtestülete indította meg.

Tudva van, hogy 1866, 1868, 1881. és az 1896-ik években szintén Hajdudorog város képviselőtestülete, illetve az 1868-ik évtől a hajdudorogi állandó végrehajtó- bizottság és a képviselőtestület folytatta tovább a megkezdett uton való küzde- st.

Tudva van, hogy a magyar görög- katolikusok országos nagygyűlése az 1868. évi április 16-án városunkban lett meg- tartva, s ezen nagygyűlésről felvett jegy-

zőkönyv III. pontja alatt hozott hatá- rozatban kimondatott az, hogy a székhely Hajdudorog legyen. Ez tehát a történelmi igazság s így kérelmezteit minden egyes alkalommal az, hogy a püspökség szé- khelye Hajdudorog legyen; a püspökséget és Dorog székhelyet egymástól elválasz- tani még képzeletben sem merté senki.

Tudva van, hogy feliratunk eredmé- nye eddig az lett, miszerint Hajdudorog székhellyel a magyar görög-katolikuság egy részére való joghatállyal püspöki kül- helynökség állította fel, s az ma is itt székelt.

E célra adott Hajdudorog város lakást és 67 kat. hold földbirtokot.

Tudva van, hogy Hajdudorog város képviselőtestülete az évi febr. 9-én tartott közgyűlésében egyhangu lelkesedéssel hoz- tott határozatában a felállítandó püspökség céljaira a fentebb elsoroltakon kívül még hat kanonok részére lakást és a papnö- velde részére pedig ingyen telket ajánlott fel. Mig az előbbi adományok 180,000 K értékét képviselnek, addig a most felaján- lott adományok 300,000 koronára lettek értékelve. Ezek szerint ezen nagy erkölcsi és vallási intézmények létesítése céljából városunk 480,400 korona értékű anyagi áldozatot hozott.

Ellenségeink, vagy rosszakaróink ró- lunk azon hirt terjesztették, miszerint mi oly nagy anyagi áldozatot hoztunk, hogy a lakosság 200—250 százalékos pótdával lesz e miatt megterhelve, s ezzel váro- sunkat az anyagi végveszélybe döntjük, a lakosságunk örökös elégedetlenségét aka- runk s esetleg annak eredménye lehet, miszerint az elégedetlenség lázongássá fog elfajulni.

Tehát a magas kormány figyelme fel lett hiva, hogy ezen bekövetkeztető esemé- nyek akadályoztassanak meg.

Ezen ellentűk emelt vádat azonban sikerült az ő mértékére leszállítani.

Mert amikor mi ezen magasztos és szent ügyért ezen szerintünk is igen szép és nagy áldozatot meghoztuk; ugyanakkor beigazoltuk azt is, hogy ezzel városunkat anyagi végveszélybe nem kergettük. Mert nem dicsekvésből, de kötelességszerűleg, amint illetékes helyen is bejelentettük, itt is megállapítjuk, hogy városunk ingó és ingatlan vagyonának a mai időben forgalmi értéke másfél millió koronán felül áll. Ezen vagyonot terhelje egy 143 ezer koronás, 140 ezer koronás és egy 58 ezer

Óvás!

Eredeti amerikai Johnston kevétkő aratógépek, továbbá a világhírű amerikai tengeri termelő eszközök: az „Averi Junior Planter“ tengeri ültető (négyzetben ültet), az „Averi Junior Weeder“ gyomirtó, az „Averi Junior Cultivator“ kizárólagosan **RAHMER SÁNDOR-nál** kaphatók

DEBRECZEN, Piac-utca 43. sz. alatt a Dréher sörccsarnok mellett.

Bácher—Fleicher—Johnston fióktelepén.

Óvakodjunk silány utánzatoktól! Debrecen és környékén csakis a mi gépeink vannak használatban! Fényes bizonyítványok.

koronás, összesen 341 ezer korona az osztrák-magyar bankból 50 évi törlesztésre kölcsönre felvett és jelzáloglag bekebelezett tartozás; melyből azonban ma már 328,569 kor. 09 fill. tartozás áll fenn.

Ezen kölcsönt pedig felvitük a gör. kath. templom és torony átalakítása, a váróháza átalakítása, egy új fűrdő építése, egy hat osztályú állami elemi népiskola felépítése, s végre a város összes utcáinak (mely 32 kilométer tesz ki s többé került 200,000 koronánál) betonjárdaival való ellátása, illetve kiépítésére, mely építkezések megtörténtek és az építési költségek kifizetve lettek. Tehát hasznos és szükséges befektetésekre lett a kölcsön felvéve.

Kimutattuk, hogy ezeken kívül a mult évben egy új vágóhíd 30000 korona költséggel, egy tanyai iskola 13000 korona költséggel és egy járlatkezelő helyiség 20000 korona költséggel lett felépítve. — Kimutattuk, hogy e folyó évben a görög kath. lelkész lak felépítése 30000 korona költséggel lett elhatározva s azt ez év folyamán fel is építjük.

És mégis ezek dacára a mult évben 55, ez évre pedig 45%-os községi pótdátó kivetése vált szükségessé.

Kimutattuk és beigazoltuk, hogy a mi rendes kiadásainkat a rendes bevételeink annyira fedezik, miszerint e célra évenként 11%-os községi pótdátó kivetése szükséges csak.

Ha a 300000 korona kölcsön felvétele a felállított püspökség folyton csakugyan szükségessé válik, abban az esetben — a mai adóalapot véve irányadóul — 18 és fél %-os községi pótdátó kivetése fog szükségessé válni. S így községi költségvetésünk évi 29 és fél %-os pótdátóval lesz megterhelve. Nos hát egy költség 29 és fél %-os pótdátó hátán csak nem kergetjük az anyagi tönk szélére.

Ebből láthatja mindenki, hogy mily alapos volt a vád, amely ellenünk emeltett.

Ezekből meggyőződhetik mindenki, hogy nemcsak nagy terhet nem hozunk községünkre, hanem még a fejlődés útját sem zártuk el, mert mindig marad még 20% pótdátóval lehető megterhelhetés, rendkívüli szükség esetében és mégis alól maradunk az 50%-os pótdátón. Vagyis hazánkban az ugynevezett jobb községek közé tartozunk, nem pedig a nagy pótdátókkal megterhelhet községek sorába.

Még csak azt akarom megjegyezni, hogy iparunk, kereskedelmünk napról-napra emelkedik s ezzel adóalapunk növekedése kitálatásba helyezhető, ami csak költségvetésünk javára eshetik.

Erkölcsei tekintetben azon vád lett emelve ellenünk, hogy nálunk a papságnak tekintélye nincs, sőt volt eset, hogy kövezés is történt, tehát félt, hogy a püspökök és a káptalan tagjainak nem lesz meg a kellő tekintélye.

Nohát az ember igazán nem tudja, vajjon ezen bosszankodjon, vagy nevesse-e. — Ez oly kicsinyeskedés, hogy talán erre kitérnem nem is kellene, de mégis kitérek és ezennel megállapítom, hogy tudtommal Hajdudorogon a papságnak mindig meg volt és meg van az a tekintélye, amely őket megilleti, példa rá püspöki külföldünk: Jaczkovics Mihály ur, aki rövid ittléte óta az egész város közszeretetéit megnyerte; olyan volt elődje, megboldogult Lengyel Endre, ki 9 évi ittlakása alatt a közbecsülés és köztiszteletet vivta ki magának s az egész város fájalmag részvétele mellett itt halt el s itt nyugosza örök álmát.

Ujhelyi Andor gör. kath. lelkész, szentszéki tanácsos nemcsak városunk lakosságának, hanem vármegyénk tisztikara és bizottságának tiszteletét és becsülését érdemelte ki, úgy hogy ő több társadalmi intézményünk vezetője, vagy tevékeny tagja és vármegyénk egyik legelső bizottságának szintén tagja.

Végteső Dániel és Ujhelyi Jenő se-

gédlelkeszek szintén olyanok, kik a közbizalom és szeretetnek részeseivé lettek itt tartózkodásuk alatt. De nemcsak ők, mint a nagy gör. kath. egyház lelkészei, hanem lovag Kucséra Ferenc dr. r. kath. lelkész, Fodor Benjamin ref. lelkész, Citrom Farkas ízb. lelkész urak szintén köztisztelet- és közszereteten élnek közöttünk.

Emondhatjuk, hogy bár így tisztelet, szeretet és becsülés volna hazánkban a lelkészek iránt, akkor Magyarországon, mely vallásérkölcsei alapon épült, ezen vallásérkölcsei alapról talán soha sem térne le és minden felekezet lelkésze legnagyobb tisztelet tárgya lenne.

Nehogy bárki is azt mondhasa, hogy talán, amidőn erveinket kiemelem, a hibáinkat meg elitokom, hát kötelességemnek tartom kijelenteni, hogy Fehér Emánuel 1876-tól 1887-ig volt hajdudorogi lelkész, itt léte csaknem utolsó napjág szintén a köztisztelet és közbecsülés tárgya volt és ma sincs Dorogon öt ember, aki a még most is élő és bennünket most is szerető ungvári székes káptalani kanonok Fehér Emánuel ur Önyagságát nem tekintené és ne becsülné, s érdemeit el ne ismerné. Ő volt az, aki ellen 1887. évi aug. 27-én azon szemünkre hányt fájalmag és mélyen eszmorító, a választási harcok kiélesedéséből folyó kicsinyes meérnyélet lett előkötve, hogy Máriaocsórról hazajövele alkalmával sötét este egy néhány félberlet és leitatott magáról megfedelkezett egyén által néhány görögnyel meg lett hajgálva. De határozatosan álltom, hogy ezen bíralaton alóli csiny miatt városunk lakosságának örjási többsége a legnagyobb mértékben felháborodott és szerencsésük volt az illetőknek, hogy kipuhatolhatók nem voltak, mert a vallásos buscus nép által bizonyosan megfenyítettek volna.

Tovább itt időzni nem kívánok, mert ez az ügy abban az időben nagy port vert föl s vizsgálat tárgyává tétetvén, a vizsgálat fo-

T Á R C A.

Felolvasás.

Irta: Dr. Szervánszky Imre.

(Folytatás és vége.)

Majd théna utáni keresésem közben elhatározom, hogy a hírlapírásról olvassok fel. — Mint a tisztelt közönség tudja, én és Balogh barátom követjük el minden héten egyszer a 'Hajdudorogi Ujság'-ot s így a hírlapírás terén gazdag tapasztalatok állanak rendelkezésünkre. Valóban csunya dolog volna, ha e tapasztalatok gazdag tárzházát önösen magunknak tartandék meg s nem tennék azokat, illetve az azokból lesűrhető igazságokat — felolvasások útján — közzécsüsdé.

Igen nehéz dolog az újságírás! Különösen Dorogon, ahol néha hétszámra nem történik semmi és különösen két olyma újságíróknak, mint az Önök újságja fő- és felelős szerkesztőjének.

Az újság vasárnap jelenik meg, szombaton nyomják, ergő legkésőbb pénteken meg kell írni.

Pénteken este azonban a szerkesztőség avanszirozott adóügyi irodában két szemrehányó pillantás keresztezi egymást. Az egyik pillantás a főszerkesztő szeméből villog a felelős szerkesztő felé s értelm körülülből ez: Te lusta, te haszontalan, péntek este van, Horovitz J. Gyula már

háromszor telefonált át kétségbeesetten kézirátért s te még nem írtál egy árva betűt!

A felelős szeméből ugyanazt mondja, azzal a különbséggel, hogy ő már négyszer telefonálta meg a derék, de kézirát éhes kidónokát.

(Pedig a kiadó tulajdonkép még egyszer sem telefonált.)

E viharos jelenetnél csendben húzódik meg a háttérben Rothmann Adolf, Rothmann Péter zsenidisi fia, vára a derülből hangulato, mely újabb thalmud tárcájának előterjesztésére alkalmas lesz s akit mi mindig nagy örömmel fogadunk s dicsérve a már Önök által is jól ismert szenialitását, teljes önzenséggel a kitarót és buzgó hírlapi munkásságára ösztökélünk.

Ezen alakiságok elintézésé után áttérünk a hírlapírásra, mely — mint előbb említém — nehéz dolog.

Egy épp egy hét volt, amelyben a rendesenl is kevesebb történt s ami történt az is csak történt volna, ha a hatóság azt az orrunk elől el nem halásztja volna.

Lacka — a felelős — teljesen konsternálva beszéli el, hogy e héten egyik gazda, sziveben vad bosszual elutelve sógora iránt, bemeleg Szender Farkas föltétele, (hol minden jól és jutányosan kapható, csak az okmánybélyegeket főllik) egy hat személyre sódó revolvért vesz... abba hat golyót tétet... a sárkányt felhuzza, (ne tessék megjönni, még nem lövök) s a revolvért kabátja

belső zsebébe rejtve, sötét szándékkal megy a templom kapujába, hogy, hogy sógora a templomból kijöjjon.

(A dolog hírlapírodalmi szempontból gyönyörűen indul és szép fejleményekkel biztat.)

Egyszerre azonban megjelenik a csendbízot, ki időközben minderről tudomást szerzett, a sógorra leselkedő embert megtöjja, megrázza, összeszedja... és kivessi zsebéből a revolvért, az embert átadja ott levő feleségének, aki néhány pofonalt az ő helyes irányba hazafelé tereli... a sógor kijön a templomból és nem lövik agyon!

Hát kérem, ez az eljárás — ily hírszük időben — egyenesen felháborító! Hát miért van az a csendbízot s ha már a törvény előir ilyen embert, miért nem írja elő azt is, hogy miközése a hírlapírodalomra káros nem lehet. Miért nem intézkedik az előjáróság, hogy a csendbízot a szájunkból a falatot ki ne vehesse. Az ilyen eljárás egy külön támadó cikket vált ki belőlünk az egész előjáróság ellen, élen a jelenlevő — népszertti és agilis — főbírdnek és Kanyuk Pöldi, a hajdudorogi Trepov ellen.

Mily szépen írta volna meg ezt az esetet Lacka, a riport-rovat felelősen szerkesztője. — Kerdte volna azon, hogy mily szépen kel fel a nap, ez esetben kivételesen keleten s hogy boritják el vídám arcúlatját a baj-jáslatu fellegek. Hogy meg be ez az ember Szender föltétele és így tovább, addig, míg gyanutlanul a templomból

lyamár
melyek
meg a
nek m
püspök
H

kérdem
esetek
dultak,
összes
bad-e

Po
ma mi
juk, h
egész
napra
dolko
nen m
várost

E
elozla
a mag

K
kerlek
mel, n
ijjedte
ságnak
gyözni

N
döntés
meg n

A
legutob
október
rint, ne
mában

Oszrág
intézett

A
legutob
október
rint, ne
mában

Oszrág
intézett

Oszrág
intézett

kijövő
szó nélk

H
véres ve
hasdönt

Mi
semmi s
az embe
gyilkoss
sem köv
volt mit
biztos el

Az
mikor em
lapiroda

Ne
közönsé
olvásói
dóe: N

Ez
pódiumo
misztrin
ban —

közlebb
olvásók

lyamán oly körülmények állapítottak meg, melyeket ha valaki bolygatni akar vagy meg akarja tudni, hogy ezen sajnós esetnek mi volt az indító oka, azt az ungvári püspöki hivatalban megtudhatja.

Hát ez a mi nagy vették, de hát kérdem, vajjon ilyen vagy ehhez hasonló esetek nem fordultak-e elő és ha előfordultak, vajjon azért egy várost s annak összes lakosságát pellengérré állítani szabad-e? Talán ez egy kissé mégis sok.

Példákat nem akarok felhozni, hiszen ma mindnyájan olvasunk, mindnyájan tudjuk, hogy nemcsak hazánkban, hanem az egész világban mik történtek és napról-napra mik történnek. De azért józan gondolkodású és igazság szerető ember az ilyen megbotránkozók ugyan; de egy egész várost el nem itél és el nem ítélt.

Ezeket meg kellett írnom a tévhit eloszlatása, lakosságunk megnyugtatása és a magunk reputációjára érdekében.

Kedves polgártársaim, most csak arra kérek benneteket, hogy legyetek türelmesek, ne féljétek, annyival kevésbé meg ne ijedjétek; mert ügyünk jól áll, az igazságnak és jogosságának győzni kell és győzni fog.

Nekem a magas kormány igazságos döntésében a bizalmam megvan, legyen meg nektek is.

Farkas Győző

fojgyező,

a hajdudorogi állandó végrehajtó-bizottság elnöke.

Nyilatkozat.

A hajdudorogi állandó végrehajtó bizottság legutóbbi üléséről a »Hajdudorogi Ujság« mult év október 22-i számában megjelent tudósítás szerint, nemkülönben ugyanezen lap nov. 5-iki számában a »Örvög szertartású katolikus-magyarok Országos Bizottsága« elnökéhez nevem aláírásával intézett válaszbomban a nyilvánosság előtt annak

kijövő sógor bal hátsó combja felett találva, jajzó nélkül összerogy.

Három hasabot tett volna ki az ez eset s véres verejékekkel kellett e helyett másról három hasabot írni.

Mint említém, egy oly hét volt, amelyben semmi sem történt. Egy gyerek se futi a sajtrába, az emberek oly gyávák voltak, hogy egyetlen öngyilkosság sem történt, a rossz utra tért borbély sem követelt el e héten újabb stílikt, szóval nem volt mit írni s éppen ekkor történt meg a csend-bizos eléggé nem helytelienítő tulbulgalm.

Az elkésesedés értele járta át egész valomat, mikor erre az esetre gondoltam és amikor a hir-lapiradalomról írni akartam.

Nem, ily hangulatban nem lépek e vídám közönség elé, ez nem oly téma, mely e mulatni vágyó közönséget szórakoztatná. Pedig az én felolvasói feladatomban ugyanaz, ami a telefon hirmondó: Nappal haszontos, éjjel szórakoztató!

Ezért tehát csupán azért jelentem meg a podiumom, hogy a tisztelt közönségnek bejelentsem, miszerint a mai felolvasásom — téma hiányában — elmarad. Igérem azonban, hogy a legközelebbi tiszoltó bűlgi a témát megtalálom s felolvasásomat akkor okvetlen meg fogom tartani.

a fel fogásnak adtam kifejezést, hogy az említett Országos Bizottság elnöki tanácsának vezetőségét megéjsz püspöknek O méltósága tekintélyével való szembehtelykedés irányítja és Hajdudorog város jogos igényeinek mellőzését célzó szándék vezet a létesítendő magyar püspökség kérdésében elfoglalt álláspontjában és kezdeményezett mozgalmában.

Mint hogy az utóbbi napokban alkalmam volt meggyőződni arról, hogy fentebb ismeretelt fel fogásom az elnöki tanács vezetősége intencióinak nem ismerése folytán tévedésen nyugszik és ez ezen tévedésen alapuló kijelentéseim félreértésekből keletkeztek: idézett állításaimat a nyilvánosság előtt ezennel készséggel visszavonom és kijelentem, hogy az elnöki tanács vezetőségének tagjai személyükben megsérteni, vagy meggyanúsítani szándékomban volt.

Hajdudorog 1912 február 27-én.

Farkas Győző

fojgyező, a hajdudorogi állandó végrehajtó bizottság elnöke.

A kerületi székház eladása.

Hajduböszörmény városa megakarja venni a kerületi székházat, hogy az annak helyén építendő modern épületbe helyezze el a járársíroságot és néhány az új város-házából kisorsolt hivatalát. Amikor meg-tette erre vonatkozó indítványát, egy bizottság alakítottat az érdekel hat hajdu város kiküldötötteiből, melybe a képviselő-téstület Dorog részéről Szabó Elemér főbíró és Farkas Győző fojgyezőzt küldötte ki.

E bizottság ülésezett s csakhamar köztudomású lett azon indítványa, hogy e volt kerületi székház vételára a most épülő megyeház építési költségeire fordítottassék.

Ez az indítvány, — személyes tapasztalatból tudom, — az érdekel hat hajdu város közönségében a legnagyobb visszatszetést szültte.

Visszatszetést szült elsősorban Hajdu-böszörményben, amely ezen indítvány elfogadása esetén a vételárnak öt illető részét is megfizetni volna kénytelen, amit természetesen nem akar s magyarán rövidre, boldog volna, ha megtenné, megfizetné azt, ami az övé.

De nagyfokú recensust keltett ez a többi hajdu városokban is.

A megyeház pótadóból épül s ha az ősi hat hajdu város tulajdonát képező kerületi székház vételárát a megyeház építési költségeire fordítanak, ezzel tulajdonképpen a hat hajdu város pénzén építenék fel azt a megyeházat, amely annak a 12 községnek is megyeháza volna, melyet az 1876. évi XXXIII-ik t. c. kebelezzet be Bihar és Szabolcs megyéből Hajdumegyébe, vagyis a hat ősi hajdu város pénzéből fizetnek ki az ide kapcsolt 12 község megyei pótadóját is.

Ez a monstruózus terv, melyet az egész megyében csakis az alispán és főgyűsz — egyébként tiszteletrémeltó meggyőződséssel — pártol, meg nem valósi-tatható, mert mindenkinek jogi érzetéből ötközik. Miért jön ahhoz az ősi hat hajdu város, hogy a 12 jövevény község adóját saját vagyonából fizesse ki? Vajjon e hat hajdu város annyira boldog, annyira telített minden kulturális intézményvel, hogy 25—30000 koronára annyira nincs szük-sége, hogy azt egyszerűen eldobja magá-

tól? Hisz mind elmaradt, igazán a leg-
elemibb kulturális intézményeket is nélkül-
löző városok. Hajdunánom már 35 év
óta vajudik a közkörház ügye. Ha az e
céla hosszú éveken át összegyűjtött nehány
ezer koronához a székház vételárából
Nánásra eső részt hozzáveszik, a körház
esetleg azonnal létesíthető.

Vagy beszéljünk Dorogról? Hát Dorog
annyira boldog, hogy nincs szüksége arra
a 25—30000 koronára, mely a székház-
ból reá esik? Hisz legutóbb is nehány
százezer koronára vállaltunk kötelezette-
gét a létesítendő püspökséggel szemben!
Mily jól esne ezt az összeget erre a célra
fordítani, vagy esetleg más kulturális
céla. Hisz a megyei pótadó oly kevés,
hogy azt egyesek alig érzik. Aki nehány
száz korona egyenes adót fizet évenként,
annak megyei pótadója alig tesz ki nehány
fillért s így ezen indítvány pártolói még
csak azt sem mondhatják, hogy annak
elfogadásával nehány, vagy terhet vesznek
le a megye lakosairól.

Reméljük, hogy Hajdudorog kiküldöttéi
csatlakoztak Csóhány László hajdunánom
polgármester álláspontjához, aki városá-
nak jogait elköbzni nem engedte s aki
nyíltan kimondotta, hogy ebben a mon-
struózus tervben város jogainak ellen-
küzására irányuló célatot lát, ami ellen-
tiltakozik és kijelentette, hogy még egy
vármegyei törvényhatósági bizottsági ülés
határozatát sem tekinti e kérdésben kom-
petensnek, mert megyei határozatokkal
magánjogokat konfiskálni, vagy szerezni
nem lehet. És ebben igaza is van, mert
ha ezen indítványt még a törvényhatósági
bizottság is elfogadná, — amit nem
hiszünk, — a bíróság mindenesetre szen-
tesitené e határozattal szemben a hat
hajdu város tulajdonjogának megsértését.

Kíváncsian várjuk a főbíró referenciáját
a képviselőtestületben kiküldetéséről.

Nemo.

Egy év számokban.

(Folytatás.)

A fenti kimutatott összegekből a községi
előjáróság által volt behajtatód összesen 219,125
K 33 fill. A kir. adóhivatalnál előírt tartozások
összege pedig 54181 K 27 fill., vagyis Hajdu-
dorog az elmúlt évben add-címen köteles volt
273306 K 60 fill. fizetni, mely összegben még
nem foglaltatik benne az illeték, a gazdasági
munkás és cselédségjépenztári hozzájárulási díj
és az illeték-egyenérték, továbbá a gör. kath. és
r. kath. iskolai célokra kivettelt 5%-os iskolai
pótadó.

Az előirásokkal szemben tényleg befolyt a
községnél állami adóban 69765 K 38 l., országos
betegpótlási pótadóban 2982 K 69 fill., községi
pótadóban 46844 K 97 l., vármegyei utadóban
9483 K 97 fill., vármegyei pótadóban 1309 K
74 fill., iparkamarai illetekben 659 K 15 fill., eb-
adóban 396 K, hadijában 3003 K 13 fill., községi
közunkban 5547 K 36 fill., szálló-bör és
hufogysági cimen pedig 11305 K 15 fill., all.
isk. pótadóban 1699 K 57 fill., vagyis 152,996
K 11 fill.

Az elmúlt évben községi bíráskodás 581
esetben fordult elő, mely közül ötlettel elintéztett
162, egyezséggel 62, és tárgyalás előtt megszünt
360. — Mezőrandóri kihágás jelentett 421, s
mind el is intéztett, pénzbüntetés e címen össze-

sen 171 kor. szabatot ki. Cselédügyi panasz pedig 27 fordult elő. Büntügyi nyomozatot rendelt el a kir. ügyesség 56 esetben.

A m. kir. postahivatal ügyforgalma pedig a következő statisztikai adatokat tüntette fel: feladatot a járólevél 5319 drb., csomag 3260 drb., távirat 1482, utalvány 8455 — 464.939 kor. értékben, takarékpénztári utalvány pedig 4136 — 733444 kor. értékben, ezzel szemben érkezett 6080 járólevél, 8438 csomag, 1546 távirat, 3206 utalvány 241.594 kor. értékben, 365 kat. pénzt. utalvány 158.654 kor. értékű. Távbeszélő-beszélgetés 18174 volt, és 230 interurbán. A posta összes bevétele 16880 koronára mont fel, melyből 1286 kor. távirat, és 1758 telefon díjj.

A m. kir. doh. beváltó hivatal pedig a következő forgalmat csinálta: Hajdudorog község és határára kiadott kapadomány levelek ültetésére 728 egységnek 350 kat. hold 1530 négyeszőgöl területre engedély, melyből 1152 terület 715 termelő 333 kat. hold 834 négyeszőgöl, ugyanitt debreceni levelekre 13 nyert engedélyt 188 kat. hold-dal, azonban 11 terület 163 kat. hold 60 négyeszőgöl. A kapadományi termelt 365, 347 kgr., melyért kifizeték a termelőnek 134470 kor. 80 fill., s így az átlag 100 kgr. után 36 kor. 80 fill., kat. holdanként pedig a dohány termés 1104 kgr. az érte kifizetett összeg pedig 403 kor. 21 fill., debreceni levelet beszállítottak a termelők 119464 kgr., 48987 kor. 89 fill. értékben, s itt az átlag 100 kgr. után számítva 41 kor. míg holdanként a termés átlaga 733 kgr. értéke pedig 300 kor. 54 fill. A körzetéhez tartozó több községnek részére kiadott engedély kapadományi levelekre 35 termelő részére engedély 1128 kat. holdra, illetet 33, 1140 kat. hold 5120 ölet, s erre beszállítottak 870,830 kgr., 980,476 kor. 66 fill. értékben.

Debreceni dohány levelel termelésre pedig engedélyt nyert a körzetben 62 termelő 1873 kat. hold területre, azonban 59 területet csak 1715 kat. holdas négyeszőgöl területen, s ezek beszállítottak 1.375,172 kgr. dohányt 568,808 kor. 09 fill. értékben. — Az átlagos ár az egész körzetre 100 kgr.-ként 40 kor. 82 fill. volt, míg kat. holdanként a termés 816 kgr., a bevásárlási ár pedig 335 kor. 32 fill.

A hivatal átlag 200 munkást foglalkoztatott és munkadíj címén az elmúlt évben kifizetett 61-072 kor. 99 fill.

A m. kir. államvasut forgalmi statisztikáját a következőkben adhatjuk: szomszédos forgalomra kiadott jegy 30043, távolsági forgalomban 19236 vagyis elutazott összesen 49279 egyén, aki Hajdudorogon váltott jegyet. A jegyek 28841 kor. értékben szolgáltatták ki. Érkezett utasok száma szomszédos 81804, távolsági 26004 összesen 107808. A látszólagos eltérés onnan ered, hogy a térti jeggyel utazók, akik itt váltottak jegyet itt adják le jegyeiket, viszont eme számban benne foglaltatnak azok is, akik más állomásokon váltottak térti vasuti jegyet. Szállítmány feladatot 8117 tonna és érkezett 17265 tonna áru.

Hajdudorogon ezen számok szerint minden lélekre 4 és 1/2-szeri utazás esik. Egy napra 135 utas, egy vonalra pedig 12. Az 1911. évi statisztikát összehasonlítva az 1908. évi adatokkal 50%-os haladást mutat, mely élelnek bizonyossága a város rohamos fejlődésének és tekintve hogy Hajdudorog csak második rendű megálló hely páratlanul áll.

A csendőrség az elmúlt évben kifejtett ténykedése a következő: hatóság elleni igazgatás előfordult 2 esetben 2 egyén által, följelentett 1, hamis eskü 1 esetben 1 egyén által, följelentett 1, págalmasz 1 esetben 1 egyén által, följelentett 1, ember elleni büntet 2 esetben 2 egyén által, följelentett 2, testisértes 40 esetben 76 egyén által, följelentett 76, magánlak megsejtése 2 esetben 11 egyén által, lopás 26 esetben, följelentett 30 egyén, zárőrés 1 esetben 1 egyén által, jogtalan elajándítás 2 esetben 2 egyén által, orgazdaság 3 esetben 3 egyén által, csalás 2 esetben 3 egyén által, okirat hamisítás 1 esetben 2 egyén által, más vagyonának megrongálása 6 esetben 7 egyén által, lüzöközés 8 esetben 8 egyén által, kir. járásbírósg hatáskörébe utalt kihágás 3 esetben 3 egyén által. Vagyis a hajdudorogi csendőrség közbiztonsági tevékenysége az elmúlt évben kiterjedt 67 esetben előfordult, részben vétség és részben kihágások kiderítésére, melyből kiderítettelt 67 eset, elfogottat 133 egyén és följelentett 77.

A m. kir. pénzügyeri szakasz, melynek működési köre Hajdudonánson is kiterjedt, eljárt 146 járólevél kihágási ügyben, melyre kiszabottat 3066 kor. bírság. Házmotázás történt 431 esetben, szemle tartottat 2317-szer. Termelési adó alá eső izezben lévő szeszüzde volt 58, mely 119 esetben volt izezben, s ezeknél tartottat 835 esetben szemle. A 33 dohányárda 454 alkalommal vizsgálattat meg, bélyeg, só, lópor, játékkártya és egyéb vállalatoknál pedig 901 esetben tartottat ellenőrző vizsgálat. A szakasz felügyelete és ellenőrzése alá tartozó vállalatok és izeletok száma összesen 1082, melyeknél összesen 5507 esetben volt ellenőrzés.

A község elfogyasztott a múlt évben 376 szarvasmarhát, 83 borjut, 527 juhot, 10 kecskét, 575 sertést. Kényszervátság előfordult 24 esetben.

(Vége.)

VÁROSHÁZA.

Adózők figyelmebe. Felhívjuk az adózőköt, hogy a III oszt. kor. adó alá tartozó és a múlt év végén megszűnt földhasznóbér, szatócsipar, sertés és marhakereskedés stb. foglalkozásaitak jelentésként be az adóügyi irodában március 4-étől kezdve nyolc napon át, valamint ugyanezen idő alatt nyújtsák be vallomásaikat azok, akik az itt felsorolt és hason foglalkozás után III oszt. kor. adó fizetésre kötelezettek.

Távirda és távbeszélő drót mentén a minden évben szokásos gallyazást a járási főszolgabíró hivatal ísméltelen elrendelte, miért is az érdekeltek figyelmét felhívjuk annnyal is inkább, mert nemcsak az azt elmulasztók kárára és terhére végeztek el, hanem azoknyálk meg érzékeny pénzbüntetéssel is sanjantának.

EGYHÁZ, ISKOLA.

Vasárnapi istentiszteletek. A görög katolikus templomban reggeli 1/2 8 órakor deák misét mondja Ujhelyi Jenő s. lelkész, 9 órakor csendes misét mutat be Jaczkovics Mihály püspöki

külfelnező, 10 órakor ünnepi misét mondja Ujhelyi Andor, szentesbzedt tartja Véghező Dániel s. lelkész, délután 3 órakor litániát és katekizációt végi Ujhelyi Jenő s. lelkész. A római katolikus templomban délelőtt 10 órakor szentesbzed és ünnepi mise, délután 3 órakor litánia, az egyházi teendőkét eljátja Dr lovag Kucsera Ferenc lelkész, a református templomban délelőtt 10 órakor istentiszteletet és délután 3 órakor a vescesernyét végi Podor Beniamin lelkész.

HIREK.

Farkas Győző nevenapja. Városunk közszeretében és tiszteleiben álló nagy tevékenységi főjegyzőjét 28-án tartott névnapja alkalomával számosan keresték fel, barátaí és tisztelői elhalmoztak számtalan jó kívánsággal.

Bogárháza községé alakulása. Február 18-án mondtta ki Bogárháza lakossága, hogy községé alakul és mint kisközség illeszkedik be a közigazgatási szervezetebe. Ujfehértó így körgyűzőségé alakul. A község Dr Loág Béla elnökölte és alált egy hét tagu bizottságot küldött ki és a bizottság jegyzőéll Véghező István választotta meg. Amint értesülünk Bogárháza eme törekvéssel az illeltek helyeken a legnagyobb rokon-szenvel fogadták és mi sem áll utjában, hogy még ez év folyamán megörbírtenhesen az átalakulás.

Baptista imaház adóköteles. A baptisták meg a sem tartoznak a bevett és elismert vallás felekezeteinek közé és így imaházukra sem ösmerik el az adóesmpontjából a templomnak vagyis állandóan adómentes helyiségnek, hanem magánlaknak, s így ez évől kezdve a baptisták adózná tartoznak imaházuk után.

Készül az új választó jog. A régi már majdnem negyven év készült országgyűlési képviselő választó törvény nemokára jól megérdemelt nyugdíjba kerül, helyette egy modern a mai kornak megfelelő törvény alkotásán fáradoznak az illeltek tényezők. A statisztikai hivatal most szerzete be az új választójogi törvényjavaslathoz szükséges statisztikai adatokat.

Uj huszvizsgálati szabályrendelet. Alig mult egy éve, hogy uj huszvizsgálati szabályrendelet elkészítését rendelte el a földmívelésügyi miniszter, most ez évben a tavaly jóváhagyott szabályrendeleteket hatályon kívül helyezni rendelte s az elmult hét elején nyújtotta be az előlejáróság a főszolgabírói hivatalhoz az általa elkészített uj szabályrendelet tervezetet, melyet onnan meg mielőtt a képviselőtestülethez bterjesztének szabbizottságnak adnak ki.

Italmérséi jövedéki kiszabására alakult felszámolási bizottság ülése. A szesz italok korlátlan és korlától kimérőli és kismértékbeni elárusítói terhére a debreceni kir. pénzügyigazgatóság által megállapított italmérséi illeltek ellen beérkezett felelteszések másodfoku elbírálására Hajdudoromgye területére alakult felszámolási bizottság március 22-én délelőtt 9 órakor Debrecenben Kossuth u. 14 sz. a. a jelenlegi vármegyéi hivatalos helyiségben tartja üléset.

Korona érték kötelező számitása. Az alispáni hivatal most közli a belügyminiszteriumnak a kötelező korona érték számitására vonatkozó rendeletét. A rendelet szerint az 1912 évi l. t. c. 7. §-a a következőket foglalja magában: „A magyar szent korona országának egész területén a kereskedők és iparosok a közbiztonság szemben csak a korona értékben való számitást használhatnak. Tilos ennélfogva más, mint a korona értékben való számitás használatát ajándokban, számlákban jegyzékekben, számadokban, árjegyzékekben, hirdetésekben és a nyilvánosságna.

FÉNYKÉPEK

és fényképnagyítások a legszebben és legolcsóbban

Daróczi Imre műtermében készülnek
Hajdunánoson,
BOCSKAY-TÉR, a városházzal szemben.

szánt
ban, ü
és has
kihágá
által 2
telend
napján
nemcs
naplój
felhív
tartán
szokta
korona
lezőv
közzé

E
rablás
postah
kiadó
beíról
csendő
áldogá
Ugy é
kiadó

Erel
nem k
a távb
gyors
meghal
fogadt
sem ta

vakme
ajlój
kedvel
mert m
tulajd
halado
redőny

zárral
abban
bőli is
hattak,
húzbán
fektész

feltré
és elria
zások t
kiderít
gondoss
a Filét
munka
hogy n
teltek a
nem-e

szomb
és nem
hatta, k
be a less
ez irány

Debrece
a rakta
árban k

O
kolozsv
vári 18
múzeum
az orsz
bizottsá
múzeum
összeget
kincseik

K
ségi ké
rendkiv

Sérvi
legjobb

szánt egyéb közleményekben továbbá kirakatokban, izlethelyiségekben, kiállításokon, vásárokon és hasonló alkalmakon. Aki e tilalom ellen vét, kihágást követ el és az illetékes kir. járásbírószá-
dalt 200 kor-ig terjedhető pénzbüntetésben büntetendő. A törvény eme pontja majd a kihirdetés napján lép életbe, amelyet a pénzügyminiszterium nemcsak a hivatalos és szaklapokban, hanem a napilapokban is közöz fog tenni. Azért már most felhívjuk az érdekelteket figyelműre és helyesnek tartandónak, ha már most úgy a közönség hozzá-
szoktatása, mint a maguk begyakorlása céljából a korona szándékát behozni, hogy ha majd kötelezővé válik, a legkisebb akadályokba sem ütköznek.

Betörések. Majdnem vakmerő betörésnek rablásnak esett áldozatul febr. 25-ike virradóra a postahivatal. A postahivatal helyiségében alvó kiadónó ébersége és batorsága riasztotta el a betörőket, ki nem vesztvén el a lélekéletlentét a csendőrséget felhívta telefon útján, ami a kiánn áldogált betörők meghalván hírelen odébb álltak. Ugy éjféltájtban gyanus zörejt hallott a postakindónó, majd hogy valaki fesszegeti az ajtót. Erelvesen kiszólt: "Ki az?" majd mikor válasz nem kapott, csakhogy az ajtót tovább fesszegeti a távbeszélő útján felhívta a csendőrséget és gyors segítségét kérte. Ezt azonban a betörők is meghallhatták, mert gyorsan tovább állottak úgy hogy a meglepetlen csendőrség már semmi nyomot sem talált. Az utcára nyíló kiskaput emeltek ki a vakmerő betörők és a hivatalos helyiség külső ajtaján látszókat a fesszítés nyoma. Azonban nem kedvelteltette el a balsiker a vakmerő tolvajokat, mert még ugyancsak behatoltak a Fülöp Arthur tulajdonát képező s most Kelemen József által haszonbérbe birt italkiműró helyisége. Itt a vas redőnyt feltörték, majd az asztalban lévő wertheim zárral ellátott fiókot teljesen leszakították az abban talált 85 kort. elopva, valamint az italkiműró ből is elemelve. Itt teljesen háborítatlanul dolgozhattak, mert az italkiműró teljesen magában álló házban van, s szomszédos épületek is messze fekszenek. Meg próbálták Ollicshék Mr. boljárt feltörni, de a ház lakócsakhar megérvették ott is és elriasztották a betörőket. A meglejtett nyomozások több irányban kiterjedtek, azonban a tetteseket kideríteni nem tudta a csendőrség. Minden büntelt gondosan elvittek a tettesek s egyedül utbagaztota a Fülöp Arthur-fele koresmahelyiségen végzett munka volt, melyen megállapítottá a csendőrség hogy nagyon kezdetleges és durva. Majd kiterjesztették a nyomozást abba az irányban is, hogy nem e olyan követte el, aki látta, hogy a postán szombaton nagyobb mennyiségű pénzt adtak fel és nem lévén ösmerős a helyzettel, csak azt tudhatta, hogy a pénz feladatott, de azt már nem, hogy a naponta befizetett pénzmennyiség mindig belesz kerülve Debrecenbe még az nap. De az ez irányban vezetett nyomozás sem vezetett célhoz.

Engedélyezett mellűző végeladók. Debrecen Miklós u. 5. tulhalmazott készlet miatt a rakatón levő mellűzők minden elfogadható árbán kiadásitnakak, Goldstein Karolin cégnél.

Orsz. történelmi ereklyemúzeum. A kolozsvári márc. 15. áldozati bizottság a kolozsvári 1848/49. évi országos történelmi ereklyemúzeumnak épületet akar állítani és megkereste az ország összes márc. 15-iki ünnepséget rendező bizottságát, hogy ez évi ünnepséget az ő ereklyemúzeum épületük javára rendezzék, hogy a már összegyűjtött megbecsülhetetlen értékű történelmi kincsek állandó otthonot találhassanak.

Képviselőtestületi közgyűlés. A közgyűlési képviselőtestület márc. 5-én délelőtt 9 órakor rendkívüli közgyűlést tart.

— Csak Mauthner-féle magvakat vásárolnak helyesen gondolkodó, számító gazdák és kertészek még akkor is, ha mások olcsóbbak lennének, mert tapasztalható, tudják, hogy ez csakis a magvak rovására és a vetők kárára lehetséges.

Ápallatok megvizsgálása. A tenyész ápallatok márc. 2-án vizsgálla felül a járási gazdasági bizottság. A bizottság tagjai közül az alkalmára ide érkeznek: Róza Ernő h. fűszelgibor, Surgott Jenő gazdasági felügyelő, Komor Sándor hadházi főbírótkos és Rásó Ferenc járási állatorvos.

Felülvezetések a tűzoltó egylet bajján. Utólag megváltották meg jegyeiket a tűzoltó egyesület bajjára: Harsányi Károly 5 kor, Schwarc Beni 1 kor, Reichmann Sámuel 1 kor. 50 fill. és Ausszip Miksa 1 kor. Mely összegüket fogadják halás közönségét az egyesület Parancsnokságának.

József kir. herceg szanatórium felújítása. A tudóvszések megmenésére alakult országos szanatórium fejlesztésének és erősödésének céljára mozditására egy nemes nagyurany országos mozgalma indított meg. Fiók egyesületeket akar lélesteni, nemcsak városokban, hanem oly községekben is, ahol annak felkarolása sikerrel biztat. Soha nemesebb egyesület lélestenése és fejlesztése iránt nem jött a társadalomhoz felhívás, mint ez ügyben. Csak tekintünk a mult évi elhallozások statisztikájára és elrémülve kell tapasztalunk, hogy a halálesetek között a legrémesebben képviselva a tudóvszék. Az elhaltaknak egyhedeében van a rettenetes betegségben pusztult el, Szomorú jelenség ez, mert nem csak a közönségszégely viszonyainak fejletlenségét mutatja, hanem azt az órádi közönségséget, melyel eme betegség szemben viseltetnek. Ha valahol kötelezősége a társadalomnak felkarolni az országos egyesület elnökségének hívó szavátat úgy első sorban a mi vezető férfianknak kell megteremtteni ezt a nemes egyesületet: azonban nemcsak megteremtteni hanem annak virágzását minden lehető módon előmozdítani. Hisszük is, hogy visszhangra talál az egyesület felhívása.

Felhívás és kérelem. Lapunk kiváló munkatársának Dr. Kardos Samu debreceni ügyvédnek, a kiváló történetírónak vitték alábbi sorokat: Mindazokat az érdeklődőket, különösen pedig az összes Kaszinók, középiskolák, olvasóegyleteket, Elnökeket és Igazgatóit, kik a "nyagy Wesselényiőr" írott és a Légrady testvérek kiadásában megjelent két kötetes történelmi munkájukat, melyből Budapest Székesfőváros tanácsa a 12814/1910. VII. sz. a kelt határozatával a fővárosi iskolák számára 50 példányt rendelt meg, — jutányos áron megvásárolni óhajtják, — figyelemzettem, hogy a kérszese munkámat, melynek bolti ára 30 korona volt, nálam most 15 korona kérszéként beküldése ellenében megrendelhetik. Debrecen, 1912. évi február 28-án. Dr. Kardos Samu író és ügyvéd.

Vadász-cseledek. Több oldalon felmerült kétségek eloszlatása végett a földmivelségi miniszter a helygy- és pénzügyminiszterekkel egyetértéssel elrendelte, hogy a vadászterlekek őrizetése és a vadállomány gondozására fellegadott egységek közül a fegyveradóról és vadászati adóról szóló 1883. évi XXIII. t. c. 6. szakaszának b) pontja alá tartozóknak, tehát vadász-cseledeknek csak oly egységek tekinthetők, kik a régebben kiadott 1893. évi 40/086. számú utasítás szerinti vadóri vizsgát letelték. Ezzel kapcsolatban rendeli a miniszter, hogy azok a vadászati alkalmazottak, kik a vadóri vizsgát letelték, emellegoys cseledeknek nem tekinthetők, szolgálatba lépésük alkalmával a vadászatról szóló 1883. évi XX. t. c. 41. szakasza rendelkezéseinek figyelembe vétele mellett hatóságilag feleketendők, minnek megtörténte e törvényszakasz c) pontja értelmében részükre kiszolgáltatóan hivatalos bizonyítványban kifejezendő. Amennyiben pedig oly vadászati alkalmazottak lennének szolgálatban, akik — noha nem vadász-cseledek az elődszerint még nincsenek felkészítve, utasítja, hogy azoknak az illetékes ható-

ság által leendő feleketéséről haladéktalanul gondoskodják. Jelen rendelet hatálya nem terjed ki azon vadász-cseledekre vagy vadászati alkalmazottakra, akik már a jelen rendelet keltét megelőző időben lettek feleketve, jóllehet a vadóri vizsgát addigilag esetleg le sem tették. Ezen rendelet életbeléptetése előtt feleketett vadórok részére a vadóri jelvény viselése szentül szándékot kötelező, miért is megszokodni kell arról, hogy az érdekeltek (vadászterület-tulajdonosok) megfelelő értesítésenek és hogy a vadóri jelvények régebbi esküteltek igazolása esetében ily vadórok részére is kiszolgáltassanak. A vadóri jelvényt jogszolgáltatással ismétlő. A vadóri jelvény a m. kir. adóhivataloknak megfelelő számban szétosztattak és azok a jelvények az eskübizonyítványokkal felruházott vadóroknak darabonként 1 korona vétérel ellenében adának ki.

Görög Péter

közgyűlési állatorvos (a postával szemben) elváltól felelősség mellett miskorolást pótló

méhsörözést, löherölést és mindenféle ojtásokat.

Különösen sertésorbánc (himlő) és sertésvesz ellen

tuberkulizozást

a gümőkör megállapíthatása végett, mely különösen a gyermekek tehénjétől való táplálásánál elkerülhetlen szükségese.

Hires aranybánya krém! Aranybánya szappan! Aranybánya puder. Sok évi tapasztalat és végelemzés után sikerült egy olyan tejtermék előállítását, mely az arcnak eredeti színet megtartja, s ami fődolog, hogy nem ártalmas, mert e krém sem ligányt, sem más ártalmas anyagot nem tartalmaz. Csoda hatása van szőpöl és májfoltt ellen. Eltávolít minden porszerűséget, smórt és bőrhámlást, tisztítja a pórcsatornákat, árcsbört üdítővé változtatja. Nappal is használható mivel nem zúros s a pudert jól állja. Estenkint borsónyi nagyságot kezeinkkel az arcunkra dörzsölünk egyenesen s reggel az aranybánya szappannal lemossuk. Ára a krémek 80 fillér, hozzávaló puder, 80 fillér, szappan 80 fillér. Legalább 3—3 darab vétérel bérmenten szállítok. Egyedül készítője: **Vidder Péter** gyógyszerésze Nagybányán.

Értesítés. Tisztelettel hozom a nagyerdemi közönség szives tudomására, hogy a fogyasztó közönség tájékoztatása végett hentes drimról a Hajdudorogi Újságban minden helyen árjegyzéket fogok közzétenni, a mire a mélyen tisztelt olvasók szives figyelműt felhívom. Teljes tisztelettel B. Papp Mihály hentes.

Gazdaszövetségi gyűlés. A gazdák szövetsége f. hó 25-én tartotta tisztuló közgyűlését a tagok nagy részt vétele mellett. Az egyhangúlag történt választások a következők voltak: elnök lett: Szabó Elemér főbíró, alelnök: Görög Ferenc közbirtokossági elnök, törvénybíró, jegyző: Szakál György községi tisztviselő, titkár mint pénztárol: Posgay Imre szövetkezeti ügyvezető. A 21 tagból álló választmányt következőkéleg alakult meg: Barna György, Béba László, Gombos István, K. Orsz. György, Pap Mihály, Kis Miklós, Tóth György, Kütös László, Bagaméri Bálint, Pogácsás Antal, Pap Ferenc, Szakál János, Sánta Gyula, Bence Antal, Szakál Ferenc, Jéger Sándor, Lelesz György, K. Orsz. Mihály, Főher János, Oláh István és Farkas Mihály. A számoltató bizottság tagjai: Dr. Szervánszky Imre, Kovács Kálmán, Posta István, Hunyady Zoltán és Oláh Károly lettek.

Közbirtokossági közgyűlés. A közbirtokosság elnöksége az érdekeltek kellő száma hiánya miatt febr. 15-re meghirdetett közgyűlést

Sérvkötő, haskötő, mulláb, műkéz és e szakmába vágó műkötszerek, keztvíűk, gummi óvszerek legjobban szerezhetők be **Vitárius Sándor** külföldön tanulmányozott orvosi műkötszerezés mesternél **DEBRECEN**, (Árftódi palota épületében.)

márc. 7-én d. e. 9 órára a görög katholikus leányiskola tantermébe hivta össze, melynek tárgyszorozatának Kis Antal pénztárnok az 1911. évi számadás felülvizsgálását, a községnek megkeresését, miszerin a birtokossági legelőből a sorévszártár céljaira 3000 négyszögölti kőr, a nagyszőlők legelőre halásza idejének megállapítását és Oláh Károlynak a téglavetés felmentésére vonatkozó kérvényét tűzte ki.

A gazdaszövetség a márc. 15. emlékére társas vacsorát rendez, ezután is kéri a tagokat, hogy az azon való részvevőket mielőbb jelentsek be az Elnökségnek.

A gőztéglagyár munkarendje. A főszolgabírói hivatal tudomásul vette a gőztéglagyár igazgatósága által megállapított munkarendét. Mint értesülünk a téglagyár még ez év folyamán üzembe lép s az építkezések is serényen haladnak előre és csak a szükséges gépek hiányoznak. A téglagyár munkarendje a következő lesz: január, február, november és december hónapokban reggel 7 órától délután 5 óráig, március, április, szeptember és október hónapokban reggel 6 órától este 6 óráig, május, június, július és augusztus hónapokban reggel 5 órától este 8 óráig. Szünnapokat a téli hónapok kivételével a következő órákra ad az igazgatóság: reggel 7 $\frac{1}{2}$ órától 8 óráig; délután 12 órától 1 óráig; délután 4 órától 4 $\frac{1}{2}$ óráig.

Sertésvásár építése. — A sertésvásár körülményeire vonatkozó munkálatokra a kasszegyűlés úján zárt ajánlatu versenyfolyamatot tartott. Pályázók: Posta István és Küzöms László együttesen, Tóth Imre helyi vállalkozók, továbbá Pethő József hajduböszörményi lakos. — Pethő József az összes munkálatokat 4400 koronáért vállalja. Küzöms László és Posta István 3450 kor-ért, Tóth Imre pedig 3130 kor. 20 fillér-ért. Az ajánlatok felett a márc. 5-iki kögyűlés határoz.

Legjobb, legszebb és legolcsóbb órák, ékszeresek jótállás mellett
Gasparik Ádám műorás és ékszerésznel.
DEBRECZEN, Hunyadi-utca 12.
Ugyanott órajavítások legolcsóbban jótállással.

Szerkesztői üzenetek.

F. Ilonka. Kedves versét ez uttal is szivesen látjuk és készséggel leközöljük, de engedje meg, hogy nevét teljesen közre adhassuk, mert így sok lélektársnak adott okot. Különben is aki oly verseket ír annak nincs oka miért a névtelen írók között maradni.

Apró hirdetések.

Fiatal, csinos, jómodoru és szorgalmas iparos nőülés céljából ömlesztéget keres. Levelet »Iparos« jellegű alatt kér a Hajdudorogi postára p. r.

Jegyesek és házassalandók figyelme! Butor szép és jó kivitelben legolcsóbban beszerezhető **Lőkóvits Jakab** butorraktárban Debrecen Széchenyi-utca 1. A cégre tessék figyelni.

328 tk.
1912

Árverési hirdetmény kivonat.

A hajdunászi kir. járásbírság mint tkvi hatóság közhírre teszi, hogy a hánási tkpénztár végrehajtónak Tolnay Mária, szül. Csizmaniá Rézsné végrehajtást szenvedő elleni 450 korona tőkétvétele és járulékal iránti végrehajtási

ügyében a debreceni kir. törvényszék (a hajdunászi kir. járásbírság) területén levő Hajdudorog községben fekvő, a hajdudorogi 4026. sz. betéiben A/1. sor. 7071/2 házsám alatti ingatlan fele része 220 korona, a hodorogi 5270 sz. betéiben A/1.4 sor 688/1, 6882/1, 6882/2 hrsz. ingatlanokból és 318/283254 ad rész közös legelőből Tolnay Mária által 65/480-ad rész 35 korona, a hodorogi 2501 sz. betéiben A/1.1 sor 3501 házsám alatti ingatlanok Tolnay Mária által 40/480-ad rész 40 korona, a hánási 7003 sz. betéiben A/1.5 sor, II. 1-2 sorsz. 13553/9, 13554/9, 13559/3, 13560/1-a-b, 13561/1-a, 13555/1-1, 13557/1-1 hsz. alatti ingatlanok Tolnay Mária által fele része 1720 korona, a hánási 5566 sz. betéiben A/1.1 sorsz. 192/3 hrsz. alatti ingatlanok Tolnay Mária által 170 korona, a hajdunászi 7005 számú betéiben A/1.1-2 sorsz. 265/242833 rész közös kajánzik és 4466/4542382 rész közös nagy legelőnek Tolnay Mária által 1/16-oda 50 korona, mint az utóajánlatot írban Miklós Ignác által megígért kiküldési árban az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1912. évi március hó 28 és 29-ik napján délután 9 órákor megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldési áron alul eladati nem fognak.

Ezen árverésen a fent körülírt ingatlan a kiküldési ár 2/3-ad részén alul eladati nem fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10% -át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított, továbbá az 1881. évi november 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában, kitöltött övadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezésétől kiállított szabályszerű elismervény átszolgáltatni.

Hajdunászi, 1912. évi január hó 29-én.

A kir. bíróság, mint tkvi hatóság.

Dr. Szarvas s. k.
kir. járásbíró.

A kiadomány hitelül

Zentay Gyula
kir. telekönyvezető.

Festék, Lack, Kence, Kocsi-kenőcs, Gépola, Pirolin
égőolaj lámpával együtt legolcsóbban kapható:
NEUMANN ANDOR
vegyészeti gyár r. t.-nál
Debreczen.

Heti árjegyzék

B. Papp Mihály hentes-üzletéből Hajdudorogon.

	Kilónként kor. fill.
Friss sonka	1 44
„ oldalal	1 60
„ karmonádli	1 60
„ kolbász	1 60
„ háj	1 60
„ zsír	1 92
Paprikás szalonna	2 20
Sós	1 60
Füstölt	2 40

Küintelve a bécsi, párisi és londoni kiállításokon aranyéremmel és oklevéllel.

Csuz, közsvény, reuma
ellen a legjobb háziaszer a híres

KIRÁLYI BALZSAM!

Hatása némely esetben meglepő, amennyiben gyakran idültlebb esetekben is már egyszeri bedörzsölésnél a fájdalomkat teljesen megszünteti.

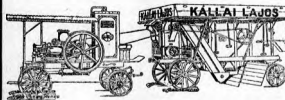
Fog- és fejfájást 5 perc alatt megszüntet. Egy nagy üveg ára 2 korona teljes használati utasítással. — Kapható a feltaláló és készítő

GRÓSZ NAGY FERENC

gyógyszerárban, DEBRECEN.
Kossuth-utca 8. (A színház mellett).
Élősközi: Szeged-Egylet új 2 emeletes palotájában.

„A köztudatba ment át“, hogy csakis
Kállai LAJOS motorgyára

Budapest, VI. Gyár-u. 28.

szállítja
teljes jótállás mellett
a leghíresebb motorcséplő
készleteket.

Saját érdekében kérjen minden gazda disz-főárlapot, melyet ingyen és bérmentve küld a gyár!

Fontos figyelmeztetés! Kállai LAJOS hírneves motorgyára nem tévesztendő össze más Kállai nevű cégekkel.

Tisztelettel van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására hozni, hogy **Hajdudorogon**, a hajdunánási-uton (Révész Mihály ur házában)

kocsifényező és kárpitos műhelyt nyitottam.

Elvállalok mindentféle javítást és új munkákat jutányos árban.

Az ország nagyobb városaiban szerzett sok évi gyakorlataim folytán abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy a nagyrédemű közönség legkényesebb igényeinek is megfelelhetek.

Kész diván és kocsikulcsokat raktáron tartok.

Szíves pártfogását kéri, tisztelettel

Pomucz György

kocsifényező és kárpitos mester.

Temetkezési intézet.

Van szerencsém a mélyen tisztelt közönség tudomására hozni, hogy a koporsó-gyárat is magában foglaló saját tulajdonomat képező épületben

temetkezési intézetet

rendeztem be.

Temetéseket elvállalok a leggyorsrúbtól a legényesebb kiállításig jutányos árakon. Minden felszerelés kapható külön igen olcsón.

A nagyrédemű közönség pártfogását kéri kiváló tisztelettel

Gombos István.

Butorok

legolcsóbban
beszerezhetők

DEBRECZENBEN Széchenyi-utca. 19.

WEISZ GYULA

ASZTALOS ÉS KÁRPITOSNÁL.

A legolcsóbb mosás!

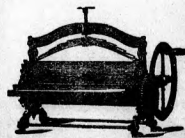
Nem nélkülözhető ma már egyetlen háztartásban sem a gyors gőzmosó gép, mely a mai drágaság mellett a háztartási költségeket tetemesen csökkenti. Ahol eddig 4 személy négy napig mosott, ugyanannyi ruhát 1 személy egy nap alatt kényelmesen ki mos.

Igen alkalmas gépek még a ruha-facsaró és az erős felső rugóval ellátott mángorló-gép, melyből a ruha már félig vasalva kerül ki, mindannyi a ruhát kiméli és könnyen kezelhető.

A gépeket bárki megtekintheti, mert olcsó árban, kedvező részletfizetésre is kapható.

Ismertető nyomtatványokat díjtalanul küld

SLACHTA JÁNOS kereskedése
Hajdunánás.

Kisgazdák figyelmébe!

Önmaga ellen vét az a kisgazda, ki még nem szövetkezeti tag s váltó, kötvény-tartozásait nem konvertálja.

Tekintettel az uralkodó pénzdrágaságra, ajánlja a Hitelszövetkezet mint az O.K.H. tagja cég hitelintézet, hogy minden kisgazda az olcsó bélyeg- és illetékmentes törlesztéses kölcsönt vegye igénybe.

Leggazdaságosabb fűtőanyag

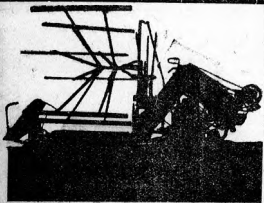
a köszén,

mely kis és nagy mennyiségben Pozsgay Imrénél szerezhető be. Ugyanott tűzifa is kapható.

Kisgazdáknak legkellemesebb szórakozó helyisége

a Gazdaszövetség Köre,

hova minden kisgazda tagul beleléphet.

A t. gazdaközönség figyelmébe!

Dusan felszerelt raktárban állandóan tartok legjobb minőségű: **Szecskaavágókat, Répavágókat, Tengeri morzsolókat** kézi- és lábhajításra, egyes és kettős **ekéket, Lókapákat, Boronákat, Kaparó gépeket** stb. Különös figyelmet érdemelnek: **Sorbavető és Sorbatrágyázó gépeim**, valamint

Millénimi kévekető Aratógépem,

mely raktárban szintén megtekinthető és megrendelhető.

A ratógépeimre nézve a gazdaközönség kényelmére azon újítást hoztam be, hogy a felszerelésnél és az egész aratás alattakért **szereelő** áll rendelkezésre, ki az általam szállított gépeket folytonosan ellenőrzi és az állandóan kéznél levő tartalék alkatrészekkel az esetleges hiányokat pótolja s így soha megállás és késedelem elő nem fordul.

Figyelemre méltók továbbá a **Magy. kir. államasutak gépgyára** által gyártott s óriási kelendőségnek örvendő **magas nyomású gőzlokomobilok**, **legmodernebb Benzin-lokomobilok** — párosítva az eddig páratlanul álló „**Golyóscsapágyas cséplőkkel**”, valamint mindennemű örlő és daráló malomszerkezettel, szecskaavágókkal — motorral egybeépített fafűrészrel stb.

Elsőrendű eredeti KALMÁR Rosták!

Az összes általam szállított gépeknél a **legelőzékenyebb** eljárást, a fizetési feltételek **legkedvezőbb** eszközését, a gépek jószágát s tartósságát úgy a **MAGYAR KIRÁLYI ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRA**, mint magam is, biztosítom.

Sáfrány Géza

takarékpenztári pénztárnok,
mint a „Magyar Királyi Államasutak gépgyára vezérügynökségének képviselője”.

A múlt őszön végzett

eredményére a vetések fejlődésével felhívom a t. gazdák figyelmét. Hogy hol találhatók ezek, irodámban meg tudható. Ugyanott kísérletekre már most elő lehet jegyeztetni, mert csak helyes beosztással eszközölhetem azokat!

